

Rolnummer 1672
Arrest nr. 59/2000 van 17 mei 2000

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 24, § 5, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 6 juni 1994 tot vaststelling van de rechtspositie van de gesubsidieerde personeelsleden van het officieel gesubsidieerd onderwijs, gesteld door de Raad van State.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en G. De Baets, en de rechters P. Martens, E. Cerexhe, A. Arts, M. Bossuyt en E. De Groot, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* * *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag*

Bij arrest nr. 79.846 van 21 april 1999 in zake C. Landrieu tegen de gemeente Colfontaine, waarvan de expeditie ter griffie van het Arbitragehof is ingekomen op 10 mei 1999, heeft de Raad van State de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Houdt artikel 24, § 5, van het decreet van 6 juni 1994 tot vaststelling van de rechtspositie van de gesubsidieerde personeelsleden van het officieel gesubsidieerd onderwijs, als het een vervanging betreft in een niet-vacante betrekking, een schending in van artikel 24, § 4, van de Grondwet door te bepalen dat het recht van voorrang alleen geldt voor een ononderbroken aanvangsperiode van ten minste vijftien weken afwezigheid, terwijl artikel 34, § 3, van het decreet van 1 februari 1993 houdende het statuut van de gesubsidieerde personeelsleden van het gesubsidieerd vrij onderwijs de inachtneming van het recht van voorrang verplicht stelt voor iedere ononderbroken periode van afwezigheid van ten minste vijftien weken ? »

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

De gemeenteraad van Colfontaine, die diende te voorzien in vervangingen van lesgevers in het lager onderwijs die afwezig waren wegens ziekte, kiest niet voor C. Landrieu, die nochtans het grootste aantal dagen anciënniteit bezat, maar voor twee andere collega's. Hij verantwoordt zijn beslissing door de toepassing van een decreetsbepaling volgens welke de voorrang toegekend aan de lesgever die de beste rangschikking volgens anciënniteit kan doen gelden, enkel van toepassing is wanneer het gaat om de vervanging van iemand die afwezig is « voor een ononderbroken aanvangsperiode van ten minste vijftien weken ». De aanvankelijke vervangingsperioden waren te dezen korter dan vijftien weken.

C. Landrieu verzoekt de Raad van State de beslissingen waarbij haar collega's worden aangesteld en haar aanstelling wordt geweigerd, te vernietigen.

Na de middelen te hebben aangenomen die waren afgeleid uit het ontbreken van een motivering en van een vergelijking van de titels en verdiensten, stelt de Raad van State vast dat er geen identieke vereiste bestond in het gesubsidieerd vrij onderwijs en stelt aan het Hof de voormelde prejudiciële vraag.

III. *De rechtspleging voor het Hof*

Bij beschikking van 10 mei 1999 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Van de verwijzingsbeslissing is kennisgegeven overeenkomstig artikel 77 van de organieke wet bij op 29 juni 1999 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 21 juli 1999.

De Franse Gemeenschapsregering, Surllet de Chokierplein 15-17, 1000 Brussel, heeft een memorie ingediend bij op 10 augustus 1999 ter post aangetekende brief.

Bij beschikkingen van 26 oktober 1999 en 27 april 2000 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 10 mei 2000 en 10 november 2000.

Bij beschikking van 5 april 2000 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 3 mei 2000, na vastgesteld te hebben dat rechter H. Coremans, wettig verhinderd zitting te nemen, als lid van de zetel werd vervangen door rechter M. Bossuyt.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de Franse Gemeenschapsregering en haar advocaat bij op 7 april 2000 ter post aangetekende brieven.

Op de openbare terechtzitting van 3 mei 2000 :

- is verschenen : Mr. P. Goffaux *loco* Mr. M. Kestemont-Soumeryn, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Franse Gemeenschapsregering;

- hebben de rechters-verslaggevers P. Martens en E. De Groot verslag uitgebracht;

- is de voornoemde advocaat gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

- A -

Memorie van de Franse Gemeenschapsregering

A.1. De Franse Gemeenschapsregering geeft toe dat de term «aanvangs- », die het hele verschil in behandeling uitmaakt dat in de prejudiciële vraag aan de orde is, voorkomt in het decreet dat betrekking heeft op het gesubsidieerd officieel onderwijs maar niet in het decreet dat betrekking heeft op het gesubsidieerd vrij onderwijs. Zij betwist evenwel dat er in feite een verschil in behandeling zou zijn en merkt op dat niets in de parlementaire voorbereiding erop wijst dat de decreetgever de bedoeling zou hebben gehad een verschil in te stellen.

A.2. De Regering beweert immers dat, zelfs al bevat de tekst die op het gesubsidieerd vrij onderwijs van toepassing is, het woord «aanvangs- » niet, de regel die erin wordt toegepast dezelfde is als in het officieel onderwijs. Die regel wordt verantwoord door de bezorgdheid om de pedagogische stabiliteit niet in het gedrang te brengen « door een ware stoelendans tussen de opeenvolgende lesgevers te voorzaken ». Zij illustreert haar argument met het volgende voorbeeld :

« Een lesgever die op 15 september door zijn inrichtende macht zou zijn aangesteld voor een interim van een maand, zou aldus noodzakelijkerwijze – op grond van dezelfde inachtneming van voorrang – door zijn inrichtende macht moeten worden aangesteld in een betrekking met een duur van 15 maanden of meer die vacant zou komen op 1 oktober (bijvoorbeeld de vervanging van een titularis die wegens sociale of familiale redenen verlof heeft van 1 oktober tot het einde van hetschooljaar).

Een dergelijke praktijk zou voor de leerlingen uiterst nadelig blijken, vermits de inrichtende macht noodzakelijkerwijze zou moeten overgaan tot de aanstelling van een andere lesgever om de eerste interimperiode van 30 dagen te beëindigen. »

A.3. Vermits de ongelijkheid in de teksten geen verschil teweegbrengt in de toepassing ervan, besluit de Regering dat het verschil in behandeling niet bestaat en dat artikel 24, § 1, van de Grondwet niet geschonden wordt.

- B -

B.1. Artikel 24 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 6 juni 1994 tot vaststelling van de rechtspositie van de gesubsidieerde personeelsleden van het officieel gesubsidieerd onderwijs bepaalt :

« § 1. Voor elke aanstelling als tijdelijk personeelslid in een ambt waarvoor hij het in artikel 2 bepaalde bekwaamheidsbewijs bezit, is elk personeelslid prioritair in een inrichtende macht en komt het voor in een rangschikking binnen deze inrichtende macht als het 360 dagen werkelijk bewezen diensten in een ambt van de betrokken categorie als hoofdamt bij deze inrichtende macht kan doen gelden; deze diensten moeten gespreid zijn over minstens twee schooljaren en tijdens de laatste vijf schooljaren verstrekt zijn.

In het basisonderwijs moet het personeelslid, in afwijking van artikel 1, houder zijn van het bekwaamheidsbewijs van onderwijzer(es).

De aanstellingen gebeuren met inachtneming van de rangschikking, opgemaakt op grond van het aantal dagen dienstanciënniteit, berekend overeenkomstig artikel 34.

[...]

§ 5. De in § 1 en § 3, lid 1 bedoelde voorrang geldt voor alle betrekkingen die vacant zijn, alsmede voor betrekkingen die niet vacant zijn maar waarvan de titularis of het personeelslid dat hem tijdelijk vervangt, voor een ononderbroken aanvangsperiode van ten minste vijftien weken moet worden vervangen.

[...] »

B.2. Artikel 34 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 1 februari 1993 houdende het statuut van de gesubsidieerde personeelsleden van het gesubsidieerd vrij onderwijs stelt een vergelijkbare voorrangsregel vast maar paragraaf 3 ervan, die de tegenhanger is van paragraaf 5 van het decreet van 6 juni 1994, is als volgt geformuleerd :

« De in § 1, 1°, bedoelde voorrang geldt voor betrekkingen die vacant zijn, alsmede voor betrekkingen die niet vacant zijn maar waarvan de titularis of het personeelslid dat hem tijdelijk vervangt, voor een ononderbroken periode van ten minste vijftien weken moet vervangen worden. »

B.3. De Raad van State leidt uit de vergelijking van die twee teksten een verschil in behandeling tussen lesgevers af naargelang zij tot het gesubsidieerd officieel onderwijs of tot het gesubsidieerd vrij onderwijs behoren: enkel de eerstgenoemden verliezen de voorrang die zij op grond van hun anciënniteit bezitten indien de lesgever die moet worden vervangen, afwezig is gedurende een aanvangsperiode van minder dan vijftien weken.

B.4. De Raad van State vraagt aan het Hof of dat verschil in behandeling verenigbaar is met artikel 24, § 4, van de Grondwet, dat bepaalt :

« Alle leerlingen of studenten, ouders, personeelsleden en onderwijsinstellingen zijn gelijk voor de wet of het decreet. De wet en het decreet houden rekening met objectieve verschillen, waaronder de eigen karakteristieken van iedere inrichtende macht, die een aangepaste behandeling verantwoorden. »

B.5. De Franse Gemeenschapsregering beweert niet het betwiste verschil in behandeling te verantwoorden. Integendeel, zij voert aan dat, hoewel de term «aanvangs- » niet voorkomt in het decreet betreffende het gesubsidieerd vrij onderwijs, hij er dient te worden verondersteld zodat de twee teksten een identieke toepassing krijgen. Zij verantwoordt de voor de twee onderwijsnetten gemeenschappelijke regel door de noodzaak de opeenvolgende vervangingen die de pedagogische stabiliteit zouden schaden, te beperken.

B.6. Het Hof kan niet anders dan vaststellen dat de twee ter toetsing voorgelegde decreetsbepalingen verschillend zijn en dat een interpretatie die hun een identieke betekenis zou geven, in strijd zou zijn met de tekst zelf. Zij stellen dus het in de prejudiciële vraag aangeklaagde verschil in, waarvoor geen verantwoording bestaat.

De vraag dient bevestigend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Wanneer het gaat om een vervanging in een niet-vacante betrekking, schendt artikel 24, § 5, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 6 juni 1994 tot vaststelling van de rechtspositie van de gesubsidieerde personeelsleden van het officieel gesubsidieerd onderwijs artikel 24, § 4, van de Grondwet door te bepalen dat het recht van voorrang alleen geldt voor een ononderbroken aanvangsperiode van ten minste vijftien weken afwezigheid, terwijl artikel 34, § 3 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 1 februari 1993 houdende het statuut van de gesubsidieerde personeelsleden van het gesubsidieerd vrij onderwijs de inachtneming van het recht van voorrang verplicht stelt voor iedere ononderbroken periode van afwezigheid van ten minste vijftien weken.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het arbitragehof, op de openbaren terechtzitting van 17 mei 2000.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

M. Melchior